

בתי המשפט

א 113108/01

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 26/02/2003

בפני: כב' השופט ד"ר ורדי קובי

בעניין: שבי כרמל

התובע

נ ג ד

האנציקלופדיה לאדריכל בע"מ

הנתבעת

פסק דין

1
2
31 בפניי תביעה למתן צו עשה לתיקון פרסום באופן שעבודת התובע תוצא
4 מהקטלוג וכן תביעה כספית בסך 125,438 ₪ (המורכבת מהחזר העלות
5 הכספית ששילם התובע בפועל בסך 23,212 ₪ ופגיעה במוניטין ועגמת
6 נפש בסך 100,000 ₪).

7
8 אין מחלוקת שבין התובע (שהנו מעצב, אמן ויוצר בכסף) והנתבעת
9 (העוסקת בהוצאה לאור של אנציקלופדיות/מגזינים/קטלוגים) נקשר
10 הסכם לפיו במסגרת הוצאתו לאור ע"י הנתבעת של ספר "עיצוב
11 ישראלי" (להלן: "הספר") תפורסם סקירה מילולית ותמונות של עבודותיו
12 של המבקש, כשנאמר למבקש שמדובר בספר של מבחר היוצרים
13 והמעצבים בישראל.

14

בתי המשפט

א 113108/01

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 26/02/2003

כב' השופט ד"ר ורדי קובי

- 1 לטענת התובע, הדברים שפורסמו בסופו של דבר בספר נעשו בניגוד
2 למוסכם בין הצדדים, תוך פגיעה במוניטין של התובע ותוך גרימת נזק
3 תדמיתי ועגמת נפש לתובע.
4
5 לטענת התובע, הנתבעת פעלה בניגוד למוסכם, פרסמה כיתוב ותמונות
6 שונים מהמוסכם, מספר טלפון שגוי ועמוד אחד בלבד במקום שניים, תוך
7 הצגת מצגי שווא והפרת הסכמים.
8
9 לטענת התובע, הוא שילם לנתבעת עבור הפרסום בספר סך של
10 17,881 ₪ וכן נשא בעלות הצלם בסך 5,331 ₪ והוא זכאי להשבת
11 סכומים אלו.
12
13 לטענת התובע, התברר לו גם ששאר המעצבים המופיעים בספר לא
14 שילמו כלל עבור הפרסום בספר ושהתשלום שנדרש ממנו עומד אף
15 בניגוד למצגי הנתבעת עצמה שלא נדרש תשלום מהמעצבים המופיעים
16 בספר.
17
18 לטענת הנתבעת, מדובר בספר מובחר הכולל אכן את המעצבים
19 הבולטים בארץ, כשהנתבעת והתובע חתומים על הסכם וכל מה
20 שפורסם נעשה בידיעת ובהסכמת התובע, ללא כל הצגת מצגי שווא ו/או
21 הפרת הסכם מצד הנתבעת.
22

בתי המשפט

א 113108/01

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 26/02/2003

בפני: כב' השופט ד"ר ורדי קובי

1 לטענת הנתבעת, התובע שילם (בניגוד למוסכם) רק בגין פרסום של
2 עמוד אחד והפרסום נעשה בהתאם למלל שהיה ידוע לתובע ובהתאם
3 לתמונות שצילם התובע בהסכמתו, כשהנתבעת רשאית לגבות כספים
4 רק מחלק מהמעצבים והדבר נתון לשיקול דעתה.

5
62 לאחר ששמעתי את הצדדים ועיינתי בראיות ובסיכומי הצדדים,

7 החלטתי לקבל את התביעה הכספית בחלקה וזאת מן הנימוקים

8 כדלקמן:

9
10 א. ראשית, אין מקום למתן צו עשה להוצאת הכיתוב של התובע
11 מהספרים שפורסמו וזאת לאור העובדה שהמהדורה הראשונה
12 של הספרים כבר יצאה ולאחר שבהסכמה הוסכם במסגרת הדיון
13 בצמ"ז שהעמודים הקשורים לתובע יוצאו מהעותקים הנוספים של
14 הספרים, במידה ויודפסו ספרים מעבר למה שהודפס.

15
16 שנית, לא מצאתי שמדובר בספר לא טוב או ספר כזה שפרסום בו
17 פוגע במוניטין של התובע.

18

19

20

21

בתי המשפט

א 113108/01

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 26/02/2003

בפני: כב' השופט ד"ר ורדי קובי

התרשמתי שמדובר בספר מהודר העשוי בצורה ראויה וטובה,
שאינן בעצם הפרסום בו כדי לפגוע בתובע בצורה המצדיקה את
קבלת התביעה בעניין זה, כשעצם העובדה שמפורסמים בספר
גם דברים הקשורים לביגוד, צעצועים ושווקים וששמו של הספר
"ממוזיאון ישראל ועד שוק הכרמל" לא גורעת מאיכותו של
הספר ובעניין זה לא הוכיח התובע זכאות לפיצוי כספי.

מעבר לכך, לא הוכחה כלל ועיקר פגיעה במוניטין של התובע ולו
במידה מינימלית נדרשת [ראה לגבי אי עמידה בנטל הראיה לגבי
פגיעה במוניטין הדורש הוכחה וראיות ולא להסתפק בטענות
כלליות - ע"א 5465/97 קני בתים בע"מ נגד הועדה המקומית
לתכנון ובניה נתניה, פד"י נג(3)433].

התובע הוכיח שהנתבעת פעלה בניגוד למוסכם ביניהם, תוך
הצגת מצגים לא נכונים לגבי הפרסום וכן מצגים לא נכונים לגבי
גביית הכספים מהמפרסמים.

אני מעדיף את גרסת התובע ובתו-גב' רחל שבי על פני גרסתו
של מר אוריין גיורא מטעם הנתבעת.

ב.

בתי המשפט

א 113108/01

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 26/02/2003

כב' השופט ד"ר ורדי קובי

1 אני מקבל את גרסת התובע ובתו על כך שהתובע לא היה שבע
2 רצון מהצילומים שנעשו ע"י הצלם מטעם הנתבעת והדברים
3 נאמרו מפורשות בפגישה בביתו, שם גם דרש התובע את החלפת
4 קורות החיים בנוסח שהעביר לידי מר אוריין, שהביע את נכונותו
5 לפרסם זאת.

6
7 אני מקבל את גרסת התובע ובתו שסוכם בינו לנתבעת על
8 החלפת הצילומים בצילומים של הצלם הרמתי ועל המצאת מלל
9 אחר ע"י התובע ושהתובע נסע לביתו של מר אוריין ומסר לו
10 אישית את 3 התמונות הנוספות – נספח י"א לת/3, תוך סיכום על
11 כך שתמונות אלו, בצירוף המלל שימסור התובע, הם שיתפרסמו
12 בספרו ואף נשלח ע"י בתו של התובע דואר אלקטרוני לנתבעת
13 בעניין הכיתוב המבוקש, כשבסופו של דבר התעלמה הנתבעת
14 מהתמונות והכיתובים הנ"ל ופרסמה תמונות וכיתוב אחר בניגוד
15 למצג שיצרה בפני התובע ובניגוד למוסכם ביניהם (ראה עדות
16 התובע בעמ' 15, 24, 25).

17
18 אני מקבל גם את גרסת התובע שהוא לא קיבל את פניות
19 הנתבעת לגבי טופס ההגהה הסופי, כשלא צורף בעניין זה ע"י
20 הנתבעת אישור על משלוח הנ"ל בפקס והמזכירה שדיברה,
21 לטענת מר אוריין, עם התובע לא הובאה לעדות.

בתי המשפט

א 113108/01

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 26/02/2003

בפני: כב' השופט ד"ר ורדי קובי

כל זאת גם בזמן שהדואר נשלח ביום 4/6/01, בעוד הספר כבר היה גמור באמצע חודש 6/01, בלא שלמעשה נותר היה לתובע זמן להגיב ולעשות את ההגהה גם אם היה מקבל את המסמך.

אני מקבל את גרסת התובע שסוכם על פרסום על שני עמודים ושבניגוד למוסכם נעשה הפרסום על עמוד אחד (כפי שהדבר עולה גם מהתמונה ת/5 שניתן להיווכח שהייתה אמורה להתפרש על שני עמודים).

יש לציין שמר אוריין טען בביהמ"ש שלא קיבל כלל מהתובע תמונות של הצלם הרמתי וכן טען שהתובע לא העביר לידי תמונות מספיקות לפרסום וטענותיו אלו נסתרו על ידו בעדותו שלו.

כך, בסוף עמ' 56 לפרוטוקול טען מר אוריין שלא קיבל מהתובע תמונות של נספח י"א המקורי של הצלם הרמתי אלא תמונות של הצלם שלו שהוא החליף וזאת בניגוד לאמור בסעיפים 20,24 לתצהירו לגבי קבלת 2 תמונות של צלם שהוא לא עובד עמו וכן בעמ' 58 לפרוטוקול שם העיד שהתובע הביא לו צילומים של צלמים אחרים.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

בתי המשפט

א 113108/01

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 26/02/2003

כב' השופט ד"ר ורדי קובי

מעבר לכך, הנסיבות האמורות מהוות גם קיום חוזי של זכות
התובע להחזר מלא של הכספים ששילם לנתבעת עפ"י ההזמנה
הראשונה מ-7/12/99, שכן מדובר בהשמטה ושיבושים מהותיים
המצדיקים את החזרת מלוא הסכום ששולם (ראה סעיף 3
להזמנה זו - נספח ז' לתצהיר התובע).

זאת מעבר לצורך, שכן התחייבויות חוזיות לא גורעות מחובת תום
הלב, מהסכמות מאוחרות יותר, גם אם נעשו בעל פה, וממציגים
שנעשו ע"י הנתבעת.

התרשמתי שהתובע מדקדק ומקפיד קלה כחמורה בכל פרט
ולכן היה חשוב לו מאוד המלל והתמונות שיופיעו בספר ועקב
כך היה גם ה"פיצוץ" בפגישה בביתו, שבעקבותיה והסיכום
שהושג בה הומצאו למר אוריין התמונות והמלל החדשים ומר
אוריין והנתבעת הפרו הסכם זה עם התובע, לא פרסמו את
התמונות והמלל הנ"ל ולכן התובע זכאי להחזר הכספים
ששילם בגין הפרסום, כולל הכספים ששילם בגין צילומי
התמונות לצלם של הנתבעת.

בתי המשפט

א 113108/01

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 26/02/2003

בפני: כב' השופט ד"ר ורדי קובי

ג. בנוסף ואף מעבר לצורך, במבוא לספר נאמר כך:

"המערכת מצהירה באופן חד משמעי, כי ספר זה אינו כולל פרסומת מסחרית גלויה או סמויה, המעצבים ועבודותיהם המוצגים בספר לא שילמו תמורת הופעתם בשום דרך או אופן, אלא נבחרו להופעה ע"י אוצרי הספר וועדת ההיגוי שלו לפי שיקולים מקצועיים טהורים בלבד" (נספח ח' לת/3. ההדגשות שלי-ק.ו).

גם בתקנון הופעה לעבודות שנבחרו בספר (נספח ט' לת/3) נאמר:

"1. פרסום העבודות אינו כרוך בתשלום. כל צד יישא בהוצאות שלו בעצמו. המו"ל תפרסם את עבודות המציג על חשבונה, כולל העיצוב, ניסוחים ותרגומים."

"6. אין למציג כל תביעה או דרישה כספית או אחרת מכל טובת הנאה שיעשה המו"ל מהספר וממכירתו והתמורה היחידה שלו היא המוניטין שינבע לו מפרסומו בספר, במסגרת יחסי הציבור שעשה לעבודותיו."

בתי המשפט

א 113108/01

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 26/02/2003

בפני: כב' השופט ד"ר ורדי קובי

7". מאחר והפרסום בחינם, כשכיסוי עלויות ההפקה נעשים ממכירת הספר בלבד, המו"ל מבהיר ומדגיש כי בשום מקרה ובשום תנאי אינו מתחייב לספק ספרים/ים חינם למופיעים בספר ו/או להעניק הנחה ברכישתם.

(ראה גם התקנון שצורף לגבי עמית שור – נספח ז' לת/3). גם בפרסום של המאמר שצירפה הנתבעת, שפורסם במגזין המעצבים הישראלי (נספח ו' לנ/5) נאמר:

"חשוב לציין שלא מדובר בפרוייקט פרסומי-מסחרי והמעצבים המוצגים או המוזכרים בו לא שילמו עבור הופעתם בכל דרך שהיא".

מעדות מר אוריין עולה שמתוך 150 מעצבים המופיעים בספר רק 3 שילמו בגין הפרסום (מתוכם התובע) וגם הם לא שילמו אותו סכום, כשפרט מהותי זה לא גולה לתובע ע"י הנתבעת בכל שלב שהוא ועניין זה כשלעצמו מהווה לטעמי חוסר תום לב מצד הנתבעת, כשהתובע, שאני מקבל את עדותו, העיד שלו היה יודע על אי תשלום ע"י המעצבים האחרים לא היה משלם בגין הפרסום.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22

בתי המשפט

א 113108/01

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 26/02/2003

בפני: כב' השופט ד"ר ורדי קובי

דהיינו, עולה מכך שהנתבעת פועלת בניגוד להצהרותיה
ולמצגים שיצרה כלפי הציבור כולו, ובכלל זה התובע, שלא
שולמו לה כספים ע"י המעצבים תמורת הופעתם בספר ומן
הראוי שהנתבעת תפעל בהתאם להצהרותיה ולמצגים שיצרה
באופן ברור.

לאור הצהרה זו אין גם צודק שהתובע יחויב בתשלום. כל זאת,
כאמור, מעבר לצורך לאור הכרעתי שהנתבעת הפרה את
המוסכם עם התובע, יצרה בפניו מצגים לא נכונים לגבי פרסום
הכיתוב/תמונות ושהתובע זכאי להחזרת הכספים ששילם
לנתבעת.

התובע שילם לנתבעת ממיטב כספו עבור פרסום, במחשבה
שכך עושים כל המעצבים האחרים, בסברו שהפרסום יהיה על
שני עמודים ושיפורסמו בהם תמונות של הצלם הרמתי וטקסט
לפי רצונו, כפי שסוכם עם הנתבעת והוצג ע"י הנתבעת,
ובניגוד לסיכום ולמצג זה פרסמה הנתבעת בעמוד אחד טקסט
אחר ותמונות אחרות מהמוסכם ובכך הפרה הנתבעת את
ההסכם עם התובע והוא זכאי להשבת הסכומים ששילם.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

בתי המשפט

א 113108/01

בית משפט השלום תל אביב-יפו

תאריך: 26/02/2003

בפני: כב' השופט ד"ר ורדי קובי

לגבי הפגיעה במוניטין ועגמת הנפש, בהתחשב באי הוכחת הנ"ל
וכן במוצר המוגמר שבהחלט נראה מוצר ראוי, לא מתקבלת
התביעה לגבי רכיב זה.

התוצאה הינה שאני מקבל את התביעה הכספית בחלקה ומחייב את
הנתבעת לשלם לתובע סך של 17,881 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה
וריבית כדין מיום 7/12/99 ועד לתשלום המלא בפועל וכן לשלם בנוסף
סך של 5,331 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין מיום 18/4/00 ועד
לתשלום המלא בפועל.

בנוסף, אני מחייב את הנתבעת לשלם לתובע הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד
בסך כולל של 15,000 ₪ בתוספת מע"מ כדין.

ניתן היום כ"ד ב אדר א, תשס"ג (26 בפברואר 2003) במעמד ב"כ התובע
עו"ד אלטשולר והתובע בעצמו.

המזכירות תשלח העתק מפסק הדין לנתבעת שזמנה לשימוע ולא
הפויצבה.

ד"ר ורדי קובי,

שופט